

ОНДИН КАЯТ

ПАРФЮМЪТ

на

ИЗГНАНИЕТО

Разтърваща семейна сага за най-мрачните години в историята на арменския народ

enthusiast

ОНДИН КЛЯТ

ПАРФЮМЪТ

на

ИЗГНАНИЕТО

Превод от френски *Албена Шарбанова*

enthusiast

София, 2024

Ondine Khayat

Le parfum de l'exil

Copyright © Charleston, une marque des éditions Leduc, 2021

Published by arrangement with Lester Literary Agency & Associates.

Ондин Каят

Парфюмът на изгнанието

© Албена Шарбанова, превод, 2024

© Яна Аргиропулос, дизайн на корицата, 2024

© Enthusiast – запазена марка на

„Алто комюникейшънс енд пблшиинг“ ООД, 2024

ISBN 978-619-164-582-4

*На Пути и Лили,
на Мамита,
на всички дъщери и техните майки.*

1

Мрачно е, много е мрачно. Всичко изглежда както обикновено, но нещо не е наред. Тя усеща, че възрастните се опитват да го прикрият. Похапват от храната, приготвена им от готвачката, разменят си общи приказки, но мислите им са другаде. Исква ѝ се да им каже да бягат. Не бива да остават тук. Дядо ѝ усмихнато ѝ протяга ръка. Нищо не може да ѝ се случи. Дланта му е топла и мека. Няма страшно, само така ѝ се струва. Както всяка вечер той ѝ ще я заведе да си легне и ще ѝ разкаже приказка, майка ѝ ще я дари с уханната си на лавандула целувка по челото и тя ще се унесе в сладък сън. На сигурно място е, всичко е наред.

Някой блъска по вратата и тя се разтреперва. Забелязва, че всички гледат ужасено. Нищо не разбира, времето сякаш се разпада и всичко се случва много бързо. Те нахлуват. Приближават се. Животът потъва в мрак.

Главата му... Отрязана му главата... Разнасят я на кол из целия град като трофей...

Талин се събуди с писък, плувнала в пот. Погледна будилника. Показваше 3,10 ч. сутринта. Дочу глухо, бавно, неравномерно бумтене. Трябваше ѝ време да осъзнае, че чува собственото си сърце. Кошмарът от месеци не я бе спохождал и тя мислеше, че се е отървала от нощния

ужас. Протегна ръка към Матиас, защото имаше нужда от нечие присъствие, от нечие тяло, но той бе заминал по бизнес дела. Искаше ѝ се сега да бъде до нея, макар никак да не го биваше да я утешава. Усещаше, че ръцете и краката ѝ са вдървени, направо парализирани от тревогата. Едва успя да се надигне.

Огледа топката и приветлива хотелска стая, която беше наела, след като не се реши да преспи в къщата на баба си Нона. Олюлявайки се, стигна до банята. Трябваше да се съсредоточи, да събере късчетата, на които се бе разпаднала в присънлия ѝ се кошмар. Съзря в огледалото образа на ужасена, объркана млада жена. Бледото ѝ лице бе изопнато, косите разрошени, очите ѝ изхвъркнали от орбитите. Поуспокои се, щом обля китките си със студена вода. Запали всички лампи, както правеше Нона, която не можеше да спи на тъмно. Винаги оставяше по някоя лампа да свети. Една вечер Талин я взе на подбив. Баба ѝ, която великолепно владееше самоиронията, този път не се засмя. Двете повече не засегнаха темата. Как ли щеше да постъпи Нона сега?

Талин отново се почувства зле. Мъката пак я заля. Не желаше повече да мисли за баба си, беше изнемощяла от скръб. Но спомените я връхлитаха упорито и настойчиво. Смъртта на Нона съсипа не само душата ѝ, причиняваше ѝ физическа болка. Непоносимата тежест в гърдите ѝ пречеше да диша нормално. Досуц болка от зъбобол се разливаше по цялото ѝ тяло. Как да се примири с отсъствието на Нона? Не искаше да плаче, но сълзите напиреха сами. „Поплачи си, ще ти олекне!“, щеше да я посъветва баба ѝ. Казваха, че няма незаменими хора. Но Талин отгавна знаеше, че това не е вярно. Никой не можеше да замени Нона.

Талин се върна в стаята и реши да не заспи, от страх кошмарът да не се завърне. Изпъна се на леглото и опря глава върху повдигнатата възглавница. Какви ли ужасни спомени спохождаха баба ù ? Защо ли се боеше от тъмнината? Какви ли тайни я сграбчваха за гърлото, щом дневният шум утихнеше? Талин трудно можеше да си представи Нона да се бои от нещо, след като с желязна ръка управляваше семейната парфюмерийна фирма, която сама беше създала. Младата жена потисна риданието си. Беше ли направила достатъчно за Нона? Докато Нона винаги и за всичко беше до нея. Обичаше я, напътстваше я, подкрепяше я. Защо ли никога не я попита? Защо я остави сама със страховете ù ?

Но вече беше късно...

4,05 ч. Нямаше да е зле да поспи, денят щеше да бъде тежък. В тишината на нощта я споходи непоносимото прозрение, че е изгубила най-важния човек в живота си. Искеше ù се да се разплаче, да се освободи от болката, която я задушаваше, но не успяваше. Тогава се сви на две и за да си намери занимание, се опита „да играе на ухаения“. Мислено създаваше комбинации, като си представяше мириса им. Орлови нокти, метал, кифличка с шоколад. Във въображението си долови как миришат отделно, сетне смеси миризмите им и получи силен парфюм със захарно-метални нотки. Продължи да играе и бързо почувства как я обзема спокойствие. Роза, бадеми, катран... Лепило, пепел, лимон... Баба ù я научи на тази игра още когато Талин беше на три или четири години, и оттогава тя я играеше непрестанно. Нона бързо разбра, че внучката ù има изключително обоняние и че

може не само да запамети стотици миризми, но и точно да ги пресъздаде.

Най-сетне Талин се унесе за няколко часа и се събуди с ужасно главоболие. Погледна мобилния си телефон. От два дни Матиас беше в Ню Йорк, но досега не бе изпратил нито едно съобщение.

Пред църквата „Сен-Франсоа дьо Сал“ много хора чакаха търпеливо. Талин тръгна пеш покрай морето, за да се порадва на пролетния въздух в Бандол*. Роклята в синьо и зелено, която Нона ѝ подари за трийсет и седмия ѝ рожден ден, я стягаше в гърдите. Преди да поеме напред, тя пое дълбоко въздух за кураж, а общинският работник, който миеше с маркуч тротоара, за малко не я опръска. Младата жена се съсредоточи върху изпаряващата се върху нажежения асфалт вода. От съседната пекарна се носеше благоуханието на шоколадова захар. От групата деца, наблюдавани от изтощени възпитатели, долиташе весела гълчава, мъж и жена се караха, а девойката, която вървешком четеше есемесите си, се блъскаше в минувачите. Шумове, песни, клаксони... Животът около Талин кипеше, докато нейните крака не я слушаха. Идваше ѝ в повече, претоварените ѝ сетива не бяха в състояние да възприемат каквото и да било, усещанията ѝ ставаха все по-интензивни. Единствено Нона разбираше какво чувства в такива моменти. Веднъж баба ѝ ѝ довери, че самата тя дълго време е била жертва на прекалената си чувствителност, докато не се научила да я преодолява. Сподели, че така изгубила част от душата си, но спечелила правото си да живее спокойно.

---

* Градче в Южна Франция на Средиземно море, близо до Марсилия. – Б. пр.

Когато младата жена видя катафалката пред църквата, сърцето ѝ спря за миг, преди да възвърне нормалния си ритъм. Понечи да се обърне, да избяга далеч от смъртта, кракът ѝ да не стъпи повече тук. Опитва се да направи крачка напред, но тялото ѝ не се подчини. Заля я вълна от страх. Трябваше ѝ каквото и да е парфюм, за да се върне към действителността. Долови във въздуха тлютлюнев дим, примесен с аромата на хляб и миризмата на боклук. Съсредоточи се и успя да си създаде бронята, от която имаше нужда. Заобиколи фонтанчето с ангелчета и се отправи към църквата, като се опитваше да не изгуби уханието на парфюма, който си беше създавала.

– Къде се губиш? Двайсет минути те чакаме! – тросна ѝ се майка ѝ. – Недопустимо е да закъсняваш за погребението на баба си!

Сетне огледа роклята ѝ.

– Защо не си в черно? Никога не си като другите.

Елен с укор поклати глава и повдигна очи към небето. Талин помнеше този неин жест още от детството си. Мислено направи опит да се предпази от отрицателната ѝ енергия, като си изгради въображаема броня с новосъздадения парфюм, но не успя. Никаква защита не действаше срещу ледения поглед на майка ѝ. По лицето на Елен изобщо не се четеше мъка, макар да погребваше собствената си майка. Талин я видя да се отдалечава в елегантния си бежов костюм и безупречната си прическа въпреки жегата. Елен беше на шейсет и девет, но човек като нищо би ѝ дал петнайсет години по-малко. Талин долови гръха от рози в парфюма ѝ и за пореден път съжали, че винаги ще свързва аромата на тези прекрасни цветя с чувството на тъга. Арам, по-големият ѝ брат, я прегърна и погладу косата ѝ, за да опитоми кафявите ѝ къдрици.

– Как си, сестричке?

– Зле, разбира се, че съм зле – изплака Талин. – О, Арам, защо тя си отиде?

– Нона живя пълноценно, не бива да сме тъжни.

– Ти успяваш ли?

Арам изтри сълзите си.

– Не, не успявам. Но Нона не би го искала.

Талин притисна брат си в прегръдка и се почувства по-добре. Матиас, мъжът, с когото живееше, я прегръщаше рядко и това ѝ липсваше.

– Съобщиха ли ти за срещата при нотариуса?

Талин погледна брат си с недоумение.

– Мама не ти ли спомена?

– За какво говориш?

– Имаме среща при нотариуса следващия четвъртък.

– Ама ние още не сме погребали Нона.

– Така е, но не е зле по-бързо да приключим с тези неща.

– Няма да гойда. Нямам сили – изстена Талин.

– Нона е настояла да присъстваш.

Талин се престори, че не чува. Към тях се приближи Ирис, съпругата на Арам. Тримата подеха разговор, но Ирис и Арам все го прекъсваха, за да предотвратят пакостите на двете си деца. Талин се огледа. Баща ѝ разговаряше с майка ѝ. Така и не ѝ стана ясно защо двамата не се развеждаха, след като бяха разделени, откакто Талин стана на две. Едва се сдържа да не се обърне с гръб, когато баща ѝ тръгна към нея. Беше елегантен, както винаги, и ушитият му по поръчка костюм с жилетка идеално прилягаше на едрото му тяло. Той я целуна разсеяно и погледна часовника си.

– Пак ли гониш самолет? – попита Талин.

– Приключвам *deal* в Токио – отвърна той, докато пишеше нещо в мобилния си телефон.

– Явно е много важна сделка – иронично подхвърли Талин.

Баща ѝ не отвърна.

– Погребението в Бангол много усложнява нещата. На практика всички живеем в Париж, защо трябваше да идваме чак дотук? – възмутено рече той. – Ще се наложи да се върна с тежевето*, сякаш не пътувам достатъчно.

Талин онемя, смаяна от реакцията му. Макар че го познаваше отлично, той все още успяваше да я изуми. Тъща му беше напуснала този свят, но единственото нещо, което го интересуваше, бе неудобството, което смъртта ѝ му причиняваше. Гледаше го как нервно гърпа от цигарата си.

– А ти как си? – поинтересува се баща ѝ. – Справяш ли се без Нона?

Задаваше въпросите си, без да чака отговор.

– Къде е Матиас? – продължи да пита, докато се оглеждаше.

– Няма го. Приключва *deal* в Ню Йорк.

– Хубаво. Реших, че и той е избягал. Нали не успяваш да задържиш мъж повече от няколко месеца...

Талин настръхна.

– Благодаря ти за подкрепата, татко. Добре е да знам, че си ми опора в живота.

Тя му обърна гръб и се огледа за някой, който да ѝ донесе утеха. Но не откри. Тревожността ѝ се усили. По-

---

* TGV (Train à grande vitesse) – високоскоростни влакове, развиващи до 320 км/ч, свързващи по-големите градове на Франция помежду им, както и с големи градове в съседните страни. – Б. р.

мириса дясната си китка, където бе капнала няколко капки амбра, любимия аромат на баба ѝ.

Църквата бе претърпана. Нона познаваше много хора. Способността ѝ да създава контакти бе пословична, а и много бе пътувала. Семейната легенда разказваше, че един ден сама прекосила джунглата, като се сприятелявала с всички племена, които срещала по пътя си. Разказът навярно бе преувеличен, но на Талин ѝ се искаше да е истина. Нона бе вървяла по Китайската стена, бе плувала сред акулите в Корсика и бе покорила вечните ледове. Тя бе търсачка на ухания. Като малка Талин нетърпеливо очакваше завръщанията ѝ, защото знаеше, че баба ѝ ще ѝ донесе парфюми от другия край на света. Броеше дните до срещата си с Нона.

В църквата всички седнаха. Талин забеляза приятелката си Сибил заедно със съпруга ѝ, Грегояр. Поздрави я с ръка, трогната, че Сибил е съкратила командировката си специално за опелото. Слънцето сипеше безжалостни лъчи върху стъклопосите и каменните стени. Отблясъците галеха статуите на светците край стените. Талин вдъхна сухата, дървесна миризма на тамян. Тя изпълваше пространството и ѝ напомняше църковните служби от детството. Ковчегът бе поставен пред стъпалата към олтара. Свещеникът започна службата. Силеният му глас на кара всички да замлъкнат.

– Скъпо опечалено семейство, скъпи вярващи братя и сестри, скъпи братя и сестри атеисти, с които ни обединява принадлежността към човешкия род, днес сме се събрали да почетем паметта на Луна Керкорян, която всички наричахте Нона и която ни напусна на сто и две годишна възраст. На сто и две години тя се чувстваше отлично и не спираше да работи. В много отношения

бе по-млада от мнозина от нас. Нона ни напусна в съня си. Смъртта ѝ бе лека. В първото послание на Йоан е казано: „Ние знаем, че преминахме от смърт в живот, защото обичаме братята си; който не обича брата си, пребъдва в смърт“*. Да живеем, означава да обичаме. Без любов нищо няма значение. Ако не обичаме или престанем да обичаме, ние умираме. Нона раздаваше любов.

Талин внимателно слушаше свещеника. „Без любов нищо няма значение. Ако не обичаме или престанем да обичаме, ние умираме. Нона раздаваше любов.“ Така си беше, но гали Нона раздаваше достатъчно любов? Талин никога не си бе задавала този въпрос, докато баба ѝ беше жива, и ето че той започна да я терзае.

Свещеникът продължаваше:

– Свети Йоан ни призовава: „Чеда мои, нека любим не с думи или с език, а с дела и истина!“**. Да обичаме с дела, не означава непременно те да са героични, но дори и да са дребни, обикновени, ежедневни, най-важното е да са изпълнени с любов. Да се погрижим например за самотните, болните, възрастните. Да отделим повече време за възпитанието на децата си. Да обърнем повече внимание на спътниците си в живота, на родителите си или на съседите. Да чуваме вика за помощ на изпадналите в беда. Да помогнем на онези, които преминават през тежко изпитание. Да се борим за хората, чиито права са потъпкани. С усмивка да протегнем братска ръка. Да бъдем в добро настроение. Нона умееше всичко това.

---

* Първо съборно послание на свети апостол Йоана Благослова, 3.14. Библия, изд. на Светия синод на Българската църква, 1982. – Б. пр.

** Първо съборно послание на свети апостол Йоана Благослова, 3.18. Библия, изд. на Светия синод на Българската църква, 1982. – Б. пр.

Талин почувства как в гърлото ѝ заседна буца и тя едва сдържа риданието си. Точно в този момент не можеше да си позволи огромната ѝ мъка да изригне.

– Когато Иисус ни казва „Да бъде кръстът ви препасан и светилниците ви запалени“*, той ни подканя да бъдем на разположение на братята и сестрите си, да ги изслушаме и да им дадем утеха, както и на всеки друг, който потропа на нашата врата. Да помагаме на най-уязвимите между нас.

Свещеникът направи пауза и погледна семейството и приятелите на Нона, които седяха мълчаливо, вглъбени в себе си. Неговите топли и изпълнени с доброта думи сгряваха сърцата им.

– Споменът за Нона е ярък. Нейният път ни напомня, че любовта е най-важното богатство в живота. През годините тя откри присъствието на Бога и той ѝ помагаше да „тръгне по долината на смъртната сянка“** на изпитанията. Нона държеше светилника си запален.

При последното изречение Талин се сепна. „Нона държеше светилника си запален.“ Това беше вярно. Нона превръщаше нощта в ден. Тя беше пътеводната звезда на Талин. Ала звездата угасна.

Младата жена се върна към действителността, защото забеляза, че всички погледи са вперени в нея. Неин ред бе да прочете нещо. Много трудно написа поемата в нощта, когато научи за смъртта на Нона. Да я прочете сега, ѝ се струваше непосилно. Все пак се надигна и се

---

* Свето евангелия от Лука, 3.35. Библия, изд. на Светия синод на Българската църква, 1982. – Б. пр.

** Псалом 22. Псалом Давидов. Псалтир. Книга на хваленията. Библия, изд. на Светия синод на Българската църква, 1982. – Б. пр.

отпрати към анелоя*, като се съсредоточаваше в миризмата на тамяна, чийто дим се виеше към небето като молитвено послание. Талин притвори очи с надеждата думите да достигнат до баба ѝ.

*Нона, ти винаги беше до мен,
но днес не знам къде отлетя.
Научи ме да живея, да се смея, да дишам,
да танцувам в ледения вихър
и да паля огън във снега.*

Талин поспря за миг. Беше изненадана, че всички я слушат внимателно.

*Научи ме да творя
и да си създавам вътрешно убежище.
Светът ухае на твоя смях
и на парфюма на твоите мечти.*

Талин млъкна и внезапно почувства присъствието на баба си. Беше странно, мимолетно усещане, но можеше да се закълне, че Нона е тук, че присъства на собственото си погребение.

*За да се утеша, че те изгубих,
продължавам играта на миризми,
която ти сътвори.
Уханията са моята защита,
помагат ми да забравя,
да се озова другаде.*

---

* Висока и тясна масичка с наклонена повърхност, върху която се слагат икони или богослужебни книги, от които се чете при служба или около която се извършват църковни обреди. – Б. р.

Сълзите се стичаха по лицето на Талин и тя завърши поемата си с треперещ глас.

*Нона, ти винаги беше до мен.
Не знам как ще живея без теб.
Ще падам, ще ставам,
но ще запазя за вечността
семената, които пося у мен.
Ще се грижа за тях също като теб.
Нона, където и да си, винаги ще бъдеш до мен.*

Тишината погълна последните ѝ думи. Опечалените звуци на органа изпълниха църквата и ковчегът на Нона премина по централната алея. Присъстваха толкова много хора. Освен семейството, тук бяха много приятели – Никос и жена му, Анастасия, Джон, Кейт и останалите от парфюмерийната индустрия, начело с екстравагантния Ив дьо Ламбертен, заобиколени от представители на всички националности, познавали Нона в различни периоди от живота ѝ. Испанци, белгийци, ливанци, руснаци, китайци... Тя ги бе въвела в занаята, изискващ необикновен „нос“, и те от много години бяха дистрибутори на нейните парфюми... Трогателно бе, че са дошли за последно сбогом. Когато ковчегът мина покрай тях, те го посипаха с розов цвят, който сякаш се стелеше от небето. Превърна се в ковчег от цветя. Мъжете, които го носеха, забавиха крачка. Докато напуснаше този свят, Нона го застилаше с рози. Талин си помисли, че баба ѝ, досущ като Палечко, оставя след себе си венчелистчета, за да си намери пътя обратно.

Мобилният на Талин започна да вибрира. Навярно Матиас най-после се бе сетил, че днес тя погребва жената, изиграла най-важната роля в живота ѝ. Съобщението я

разочарова. Шарл, един от приятелите ѝ в Синганур, ѝ изказваше съболезнованията си.

Сибил се приближи и я прегърна.

– Справяш ли се? – попита я загрижено тя.

– Опитвам се. Още не мога да си представя, че я няма.

– Нормално е, трябва ти време.

Грегоар прегърна жена си през раменете. Талин с тъга си помисли, че Матиас рядко я прегръщаше.

– След три дни се връщам в Магрид, но само за четирийсет и осем часа. Защо не ни погостуваш? – попита Сибил.

– Ще те погледам – добави Грегоар с топъл глас.

Талин отклони предложението. Имаше нужда да остане сама, а и Матиас не би разбрал причината, поради която е решила да отседне за известно време в дома на Сибил и Грегоар.

– Вероятно няма да си в състояние да присъстваш на рождения ми ден? Разбирам, че се пада в неподходящ момент.

Четирийсетият рожден ден на Сибил приближаваше и тя отдавна бе започнала приготовленията за празнична вечер, на която Талин с радост бе обявила, че ще отиде. Но това беше преди смъртта на баба ѝ.

– Не ми се сърди, но не мисля, че ще дойда. Няма да мога.

Траурната церемония завърши. Нона бе погребана в семейната гробница до съпруга си Анри, починал четирийсет години по-рано.

След погребението всички се отправиха към крайбрежния ресторант, където бе организиран поменът. Мнозина изказаха подкрепата си на Талин. Мнозина я прегърнаха и ѝ разказаха весели случки с Нона. Времето

напредваше и тя се чувстваше все по-потисната. Арам я увещаваше да се прибере заедно с тях в Париж, но това не бе по силите ѝ засега. Не желаше да се върне веднага, предпочиташе да се усамоти в лабораторията на парфюмерийната фирма, основана от Нона. Това място бе нейната светая светих, откакто завърши Висшето парфюмерийно училище. Тя беше „нос“ и обожаваше професията си. Сградата се намираше в горист парк далеч от морето и там беше лабораторията, където Талин създаваше парфюмите си. Обичаше помещението, застлано със светъл паркет с гървесни жилки, белите стени, отразяващи светлината, струяща от високите заоблени прозорци, които разкриваха небето, масите от лакирано гърво, препълнените лавици с флакончета, масата на Нона... Баба ѝ имаше собствен кабинет, но щом Талин отседнаше в Бангол, Нона всеки ден идваше да я види. Затова решиха да ѝ отделят специално пространство. Парижкият офис се занимаваше основно с маркетинга, лансирането на продуктите и комуникацията. Талин редовно пътуваше между Париж и Бангол. Не обичаше да пуска корени.

Щом се усамоти в лабораторията, младата жена се почувства по-добре. Преживяванията на погребението, прегръдките, сълзите и миризмата на тамян постепенно избледняха, щом се съсредоточи върху разработката на най-новия си парфюм. Амбратата бе много силна, трябваше да я приглуши. Добави ванилова нотка, но не постигна желания резултат, вчерашната мелодия от аромати ѝ се изплъзваше. Есенцията от пелин и абсолютът от тамян бяха в дисхармония и за да ги обедини и уплътни, тя добави амбра, но пак не се получи. Амбратата бе парфюмът на Нона... Талин вдигна очи към портрета

на стената. Баба ѝ се усмихваше. Талин отново потъна в шеметна празнота, сякаш се бе надвесила над пропаст, която всеки миг щеше да я погълне. Как стана така, че Нона бе мъртва? Младата жена се опря на близката етажерка. Баба ѝ отнесе със себе си последното ухание на детство. Талин не бе в състояние да се справи с подобно изпитание... Как да продължи напред без любовта на Нона? В младежките ѝ години въздушните течения я връхлитаха отвсякъде. Нона единствена умееше да затваря вратите, та Талин да се постопли. Откакто баба ѝ почина, Талин усещаше само страх и стуг.

Общуването ѝ с уханията винаги ѝ се удаваше, но не и днес. Младата жена желаше да създаде композиция, която да отдаде гължимото на сложния характер на баба ѝ, на нейната сила, нежност и загадъчност. Трябваша ѝ лимон, алдехид, шафран, роза... Какво още? Посегна към флакончето с перуанския балсам толу, точно той липсваше! Обзе я възбуда. Знаеше, че в подобно състояние създава най-добрите си композиции. Магията действаше, когато възприемаше света чрез обонянието си.

Талин взимаше някое флаконче, помирисваше го, оставяше го, взимаше друго. Ароматите се смесваха, противопоставяха, съчетаваха. Парфюмът, който създаваше, беше особен, едновременно плътен и лек. Опитваше се да изрази душата на Нона. Да покаже нейната смесица от сила и нежност, пламенното ѝ присъствие, заразителния ѝ смях, топлия ѝ глас. Ароматите от флакончетата водеха Талин по следите на тази невероятна жена. Връщаха я в радостните дни на детството. Тя имаше невероятно обоняние, откакто се помнеше. Бе наследила изключителната си дарба от Нона, както и изострената си чувствителност. Освен че още от дете играеше

на миризми, обичаше да се усамотява в ухаещи блянове, създадени от ежедневието. В мириса на топъл хляб, на лепило и цветя, на трева след гъжд, на асфалт... Бляновете я успокояваха. Талин долавяше тихите, анонимни, скрити миризми, на които никои не обръщаше внимание. И ги кърташе в паметта си. Някои от тях се събуждаха след години. Талин се удивляваше на точността, с която изникваха. Сякаш времето ги защитаваше и ги запазваше живи.

Усецането за отсъствие я обсеби отново. Нона вече не живееше на Земята. Никога нямаше да се завърне. Талин се подпря на масата и се съсредоточи върху душането си. „Каква ли е миризмата на мъката?“, запита се тя. Метална, изгаряща, ледена. В главата ѝ се преплитаха много миризми. На асфалта след гъжд, на стара ученическа чанта, забутана в някой шкаф, на гумени сандали на плажа в детството. Единствено неповторимите миризми са в състояние да изразят болката и да я направят поносима. И ето че Талин откри парфюма на мъката по Нона. Щеше да го усеца всеки път, когато се натъжи. Винаги бе постъпвала така. Всяко събитие в живота ѝ, щастливо или нещастно, бе свързвано с конкретен, осезаем мирис, който я предпазваше от бруталността на света и от напирещите емоции. Беше се научила да помирисва събитията, преди да ги почувства.

Знаеше, че скоро ще ѝ се наложи да изнесе всичко от къщата на Нона, разположена на един от хълмовете на Бандол. Баба ѝ би желала тъкмо тя и никои друг да го направи. Но все още нямаше куража да отиде до там. Ключовете бяха в чантата ѝ, но мисълта да влезе в къщата, я ужасяваше. Представяше си миризмите в опустелия

гом. На желязо, на пресечено мляко, на застояла вода и на загнили ябълки върху жълтеещата трева...

Нона, къде си?

Вратата на лабораторията се отвори.

– Талин, ще одобриш ли дизайна на „Златна луна“?

Жереми, арт директорът на фирмата, разпръсна на правоъгълната маса пред нея цветните разпечатки на проекта. Придържаше гълзите си черни коси с гуадема, носеше овехтели гънки и една от любимите си фланелки с надписи. Златните букви на този надпис гласяха: „Be free“. Нона обичаше свободата и се бе разпоредила всички служители да се обличат както пожелаят.

– Какво мислиш? – попита Жереми.

Флаконът бе тъмносин, със златен кант и опалова капачка. Талин препрочете текста, който беше съчинила в нощта, когато създаде парфюма: „Златна луна в голината на лилиите, зазоряване в розова мъгла. Светът заспива в златистата нощ. Стъницата са пламенни, гъждът е седефен“. „Златна луна“ щеше да бъде първият парфюм, пуснат в продажба без Нона.

Жереми събра разпечатките и се приближи до Талин.

– Наистина ли си добре? Трябва ли ти нещо?

Трябва ми Нона.

– Добре съм, благодаря.

– На всички ни липсва – догаде младежът.

Докосна я по рамото, усмихна ѝ се и тихичко затвори вратата след себе си.

Ондин Каят
Парфюмът на изгнанието

Превод *Албена Шарбанова*
Редактор *Мария Чунчева*
Дизайн на корицата *Яна Аргиропулос*
Коректор *Снежана Бошнакова*
Предпечат *Яна Аргиропулос*

Френска. Първо издание.
Формат 60 x 90/16
Печатни коли 29
ISBN 978-619-164-582-4

Издава

enthusiast

Запазена марка
на „Алто комюникейшънс енд пбблишинг“ ООД
София, бул. „Васил Левски“ №31
тел. 02/ 943 87 16
e-mail: office@enthusiast.bg

Книгите на „Ентусиаст“ може да закупите
от www.enthusiast.bg

Печат РОПРИНТ

Първият клон е там, където цъфти жасминът.

Това е последното съобщение, което Талин получава от баба си Нона – жената, която я е отгледала, напътствала и е била до нея във всеки етап от живота ѝ. Тя я е научила да разпознава цяла вселена от неуловими аромати и да ги превръща в невероятни парфюми. Но сега Нона е мъртва и Талин, разкъсвана от мъка и несигурна в способностите си, застава начело на парфюмерийната компания, създадена от баба ѝ в Париж.

Под жасминовия хрест в градината на Нона младата жена открива кожен бележник – тайния дневник на своята прабаба Луиз. Страниците му разкриват драматичната история на семейството: арменския геноцид, страха, ужаса, изгнаничеството, през които са преминавали предците ѝ. Но в тези страници се крият също така и надеждата, и способността за възкресение, съпровождащи всеки мимолетен период от човешката история. Като повдига завесата над тайните и травмите от миналото на своя род, Талин намира сили да се освободи от кошмарите, които я преследват в собствения ѝ живот, за да започне да го живее свободно и пълноценно.

Магията на Изтока се преплита с жестокостта на политическата действителност в един въздействащ, постичен роман, върховен от семейната история на авторката. Той разглежда с много дълбочина и финес връзката между майка и дъщеря, предаването на родовите травми от поколение на поколение и не на последно място, отдава почит на уменията на човешкия дух да устоява на всякакви изпитания и да се възкръжда.

„Един елегантен и завладяващ роман, който оставя
незабравими следи.“

— ТАТЯНА ДЪО РОНЕ —

Цена: 24 лв./12.30 €

9 786191 645824

www.enthusiaist.bg